

ИЗЛИЗА
Вторник, Петък,
Сряда и Неделя.
Абонамент за България:
За година . 16 лв.
6 м-ца . 8 лв.
3 м-ца . 5 лв.
За странство:
За година . 30 лв.
6 м-ца . 15 лв.
винаги предплаща.
Един брой 10 стот.

ТЪРГОВСКИ ФАР

LE PHARE DU COMMERCE.

Органъ за информация, политическа и стопанска икономия, търговия, земледелие и индустрия.

Телефонъ въ Варна № 223.

Уредникъ: П. ДРАГУЛЕВЪ.

Варна. Градска Библиотека

За обявления:
гармоничен редъ на 1-ва
стр. 1 лв., на II-ра и III
стр. по 70 ст. на IV-та
стр. 20 стотинки.
Тукъ се обнародватъ
се соборно спора-
зумение.
Съобщения, ржкописи и
суми се изпращатъ до
уредника: П. Драгулевъ.
Единъ брой 10 стот.

Варненско Градско Общинско Управление.
(Отдѣление Архитектурно).

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 1863.

На 26 юни 1915 година, частъ 3 слѣдъ плащанъ, въ помѣщеніето на Варненското Градско Общинско Управление ще се произведе търгъ съ тайна конкуренция, за отдаване на предприемачъ направата на админе за топли морски бани въ Варна безъ инсталационни за водоснабдяване и отопление. Тържната комисиѣ ще приема предложениѣ до горѣозначения денъ и часъ. Книжката по предприемачието могатъ да се видятъ всѣки присъствителъ денъ въ канцеларията на Архитектурното отдѣление, при Общината. Конкуренцията да се съобразяватъ съ чл. чл. 11—14 отъ закона за общ. предприятия.

Гр. Варна, 21 май 1915 година.

Отъ КМЕТСТВОТО.

БЕНЗИНЪ ЗА АВТОМОБИЛИ,

Двойно рафиниранъ, 700—710 гр. се продава лева 0-80
литра, въ гаражъ „Фийтъ“,
София, бул. „Царъ Освободителъ“ № 6. — Телефонъ № 1548.
Забѣлѣжна. На купувачи на едро особени цѣни.

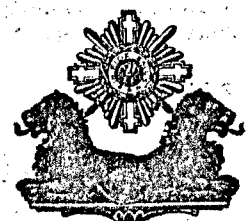
К. Берлиновъ & С-ие

БУРГАСЪ.

Клонове: Барна, Русе, София, Пловдивъ и Сомовитъ.

Достави чрѣзъ Деде-Агачъ

Портсайтска морска соль, БѢЛА и сѣвръшено СУХА,
която пусна въ продажба.

„НАФТА“

БЪЛГАРСКО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО

Капиталъ 1,000,000 лв.

Централа въ СОФИЯ.

Клонове въ всички градове на Царството.

Постояни складове въ всички клонове отъ ГАЗЪ въ каси и варели, БЕНЗИНЪ за осветление, автомобили, мотори, индустриални и технически цѣли, МИНЕРАЛНИ И ЦИЛИНДРОВИ МАСЛА, ГАЗОЙЛЪ (НАФТЪ) за Двигатели, ПЖКУРА за гориво въ парни котли, КАТРАНЪ, ПАРАФИНЪ, АСФАЛТЪ и всички друга нефтени продукти.

Цѣни и условия най-изоски.

ФАБРИЧНА МАРКА.
ГАЗЪ
отъ
най-добро качество
Употрѣблявайте
само тази марка.

А. ИЛИЕВЪ & С-ие

ОСНОВАНА ВЪ 1895 ГОДИНА.

Сѣдалище: ВАРНА.

Клонове: София, Бургасъ, Русе.

ЭКСПЕДИЦИЯ И КОМИСИОНА.

ТЪРГОВИЯ

съ газъ, соль, каменни въглища, минерални масла, жѣлѣзни греди, марсилски керемиди и пр.

Индустриални и финансови изучавания.

Сѣдѣствие за финансиране надеждни предприятия.

Добиване разни концесии и индустриални облиги.

Стаматъ Русевъ

(бившъ търговецъ въ Силистра)

е установенъ въ гр. Ксанти.

Търгува съ всѣкакви видъ фини мѣстни и иностранны напитки и съ отборъ деликатеси, всѣкога доброкачествени и прѣсни.

Магазина му е на пята за телеграфо-почтенската станция и за паба на ксантийския гарнизонъ въ най-добрата частъ на града (бившата грѣцка аристократска махала).

Печатница „Зоръ“, Варна.

Какво вършимъ и какъ отиваме?

Ксанти и неговиятъ производителен районъ се радваха на едно особено и твърдъ значително благосъстояние. И ние, слѣдъ като избухнахме благодарната Добруджа, възлагахме всичкитъ си надежди, че тоя районъ ще ни откъсва, съ тютюневото производство, тамъ ще получимъ удовлетворителна компенсация. Добър, по установения тамъ режимъ подготвя почвата единъжъ за винаги да се лишимъ отъ това производство и да прѣстанемъ да имаме каквато и да е надежда за компенсация. Тоя режимъ, всѣцѣло е съдѣйствувалъ отъ 78 души крупни търговци, въ Ксанти да останатъ, по настоящемъ само 14 и тържището, което почти 1/2 стоѣти за въ странство е било тамъ, да се избѣгва всѣцѣло въ гр. Кавала — да иде въ Гърция.

Прѣдъ изложимъ причинитъ и негитъ упражняванъ отъ тоя режимъ върху търговскитъ класи и производителитъ на тютюня, причини, които сж прѣдизвикали изселването на търговцитъ и отмишването на тържището отъ Ксанти въ Кавала, смѣтаме да се спремъ само на една класа бѣлѣжка, че ромжеската режия, всѣкога снабдявана съ доброкачествени скитъ тютюня отъ Ксанти, въ тоя годишния купувател севонъ пакъ се е явила чрѣзъ прѣдизвиканитъ си въ Ксанти за скитата пѣлъ, но безъ да купи нито една ока тютюня, замалила въ Кавала и тамъ е направила покупкитъ си, като е брѣла, ни повече, ни по малко, а тѣмо 260,000 лири за тютюня. Въ Ксанти ти не се опитаха дори да прави скитки и не е поискала нито една оферта. Едини мислятъ — а това сж нѣкои отъ чиновицитъ — че ромжитъ отъ това сж искала да правятъ политика въ ущербъ на репомето на тържището и на българския тютюня, а други отиватъ демонстративно имъ напущане на Ксанти безъ всѣка скитка — така мислятъ търговцитъ — на създаденото ново положение отъ законитъ и царѣбитъ, които България въведе по тоя отраслъ въ тоя край. Но, както и да е фактъ е, че ромж. режия безъ никаква скитка напуснала Ксанти и първа е повѣла и посочила като единствено тържище Кавала, а тържището въ Ксанти напуснала като безъ значение. Тая загуба за Ксанти е огромна. Огромна е, най-първо, защото, ако ромжеската режия купеше тютюнитъ си въ Ксанти, у производителитъ веднага пѣлъ да бѣдѣтъ плащания 260000 лири, равняващи се сега по новия ажиотажъ курсъ на паритъ на 5 1/2 до 6 1/2 милиона лева, а огромна е загубата и отъ това, че политика ли е правила режията, или режията, всѣцѣло на законодателното положение, е непонимъ, тържището въ Ксанти е побито, ако не и изгубено. Не се обръщаме къмъ началника на акцизното отдѣление, нито къмъ онзи на митнашката отдѣление, които сж прѣмѣтитъ виновници за създаването на тоя режимъ, който тежко е сложенъ върху поминѣта на едно цѣло население и убова търговията, а — къмъ г. министра на финанситъ да вземе мѣрки, да употреби трудъ за проучване отъ какъ прѣвѣщата злото: отъ дребнава ромжеска политика ли, отъ мръсна грѣцка интрига ли, отъ нежестивена началническа погрѣдливост ли, или отъ държавническо-управническа главопатия и частъ по-скоро да поправи това зло, защото то не ще се отрази само на частното икономическо благосъстояние на търговцитъ и на производителитъ въ Ксанти и ксантийския производителен районъ, а ще нанесе тежкитъ ударъ и на търговския балансъ на цѣлата страна.

Четирдесет-петдесет милиона смѣната отъ обща български балансъ и четирдесет-петдесет милиона прибавени къмъ грѣцки общъ търговски балансъ, това е двойно обезпаване (икономическо) на България, а двойно придобиване икономическо надмощие на Гърция, която, слѣдвайки всѣкога, каквото се върши отъ напѣтитъ власти и отъ нашето законодателство за въ ксантийско, прави тѣмо противното за да създаде условия у себе си такива, които да съдѣйствуватъ да се унищожатъ у насъ търговията съ тютюня и да се угаси тѣмъ тютюневата, достигнала до пѣлѣтъ развѣтъ, култура въ Ксанти, ксантийско и цѣлиятъ районъ. Гърция взема всички и всѣкакви противомѣрки на тия, които се въвеждатъ у насъ. Ромжеската режия съ тѣхъ е припамена, съ тѣхъ ще бѣдѣтъ примамени и всѣки режия отъ цѣлъ свѣтъ, както и всѣки търговецъ отъ странство. Най-малко

гърцитъ съ тия мѣрки се стрѣматъ — както и стана — да привлечатъ тържището въ Кавала и при нормални врѣмена напѣтитъ тютюни, ако производството имъ се запази, да минаватъ прѣвъ кавалския или солунския портове. За това тѣ дадоха по-големи права и свободи на търговцитъ и на производителитъ даже и отъ правата и свободитъ, съ които посѣдватъ се ползуваха въ турско врѣме и стараятъ се да имъ създадатъ условия и прѣдметова най-благоприятни, най-привлекателни, като съкъмватъ акцизнитъ и митническитъ си закони въ тоя духъ.

Какво правимъ и какъ отиваме ние? — Нека сега надигнемъ и надъ злото, което сме се завели да посочимъ най-искрено и да бичуваме съ всѣкака си енергия.

То, прѣдъ всичко се таи въ курумпираниятъ власти, таи се въ развалата и крайната прѣстъпностъ на органиитъ, които сж натоварени да насѣждатъ редъ и правда — които сж безъ никакви скрупули въ прилагането и безъ това крайно ограничителното законодателство за производството и търговията съ тютюня.

Най-първо нашето законодателство се стреми да ограничи контрабандата, а кои сж контрабандиститъ на тютюня въ Ксанти и ксантийско? Производитѣ ли? Търговцитъ ли? Не и не. Тютюня въ Ксанти и ксантийския районъ е скитлъ. Неговата скитлата — достигамъ до една и двѣ лири — не се подава на контрабанда отъ производителитъ и търговцитъ; тѣ го скитпачъ, тѣ го пазятъ като зеницата на око си. Но ние видѣхме съ очитъ си лица — пазителѣ ужи на закона — да употребяватъ контрабандиратъ тютюня. Въ това е позора. Тютюня у производителитъ е прѣтегленъ, изчисленъ и записанъ до драмъ; тютюня на търговцитъ е подъ два ключа — една у акцизната властъ, а другия у прѣтегателя. Какъ би могли прѣвѣтитъ и вторитъ да контрабандиратъ и да злоупотребуватъ, ако органиитъ сж точни, и изправни въ службата си? Какъ контрабандата ще се развие, когато органиитъ на властѣта не ставатъ сами оръжия на контрабандиратъ? Това е немислимо, ако органиитъ сж будни и безкористни изпълнители на закона, ако по нечисти подбуждения за убогаване, не сж автори на много шмекерии и мръсни дѣла.

Ние вдемъ тукъ да ревелираме смутенитъ чувства и възмущената свѣстъ на производителитъ и търговцитъ, които съ болка на душата си се оплакаха отъ това, че лоши органи, лошо прилагатъ и безъ това лошитъ закони по гомрука и по аявѣта.

Дойте стражаритъ единъ денъ — ни каза единъ отъ производителитъ — прѣтегли тютюня ми; тоя излѣзе 235 оки. Толкова имашъ тая година. Записа го и си отиде. Подиръ нѣколко дни пакъ дойде. „Прѣвѣрка на тютюня ти ще прави“ — бѣха думитъ му. Прѣвѣрка, прѣвѣрка; имашъ право — му отговорихъ. Започна да го теги и свѣрши: „тютюня ти е ексивтъ“ — ми каза. Защо? — залятахъ го. „Защото въ книгитъ ми фигурира 246 оки, а на лице има 232 оки — 14 оки помалко“. Не може да бѣде. „Може не може така е. Любогата, че актъ цѣ ти стѣпашъ“ — ми каза: „Малко много сногдохме се и тоя поправи грѣшката си. Какъ е станало та е записалъ повече, не зная — неграмотенъ съмъ.“

Молимъ, ако това е фактъ; ако подобни факти има безбройни и не само отъ единъ и двама, а отъ болшинството законопалатѣли, какъ може да се парѣватъ, ако не курумпирана властъ?

А какво е търговското положение, особено това на малкитъ търговци? Закона отъ всѣкого отъ тѣхъ да има единъ държавенъ контролоръ съ заплатата отъ 1500 лева и, покрай тоя, съ другитъ още издрѣжки. Това, ако е едно улудство, напримеръ, за турската режия, за американскитъ синдикали прѣдставителства, за банка „Гирдипъ“, крайно не изгодно обрѣмѣнително и непопосамо е за ония малки търговци, които складирайтъ малки количества тютюня, но съставляватъ фактическия конкуренция на одритъ, често пѣти картелирани, търговски класи, които подбиватъ цѣнитъ на тютюнитъ у производителитъ и ги купуватъ съ ниски цѣни. И тая година повторно се потвърди неупорима фактъ, че производителитъ се радватъ на несъмнѣната благодать, на неупорима полза отъ произведе-

нията си, когато помежду тѣхъ се явятъ по-малкитъ търговци. Тая година малки търговци не се явиха въ селата и въ Ксанти като търсители и купувачи на тютюня и отъ това цѣнитъ сж плачевно долни. Нѣщо по-асе. И отъ одритъ класи се явиха (не съ особена охота като купувачи) само 14—други се въздържаха или изнесоха отъ Ксанти, по простата причина, че и тѣмъ е мѣжко, прѣстѣдленитъ отъ акцизнитъ и митнашкитъ закони други тежки условия, да издрѣжатъ контролорскитъ институтъ самостоятелно, а въ сѣщото врѣме да понасятъ и тежкитъ патентови данѣци и врѣжнии.

По най-много плачатъ производителитъ за малкитъ търговци. „Тѣ ни стѣбуждахъ; тѣ ни умивахъ очитъ“ — казватъ производителитъ — безъ малкитъ търговци ние сме изгубени и производството на ще изчезне. Големи търговци се групиратъ, картелиратъ се и ни събличатъ кожата отъ грѣба. Това не е само сега — било е много пѣти въ миналото. Това се признава и отъ свѣтовитъ незаинтересованото ксантийско общество, което ошаква не даромъ миналото на Ксанти и мѣрно гледа на бѣдѣщото му.

Обществото има и друга една основна причина да гледа мѣрно на бѣдѣщото на Ксанти. Тоя градъ нѣма никаква друга търговия, освѣтъ тютюневата. Неговата цѣла околностъ не произвежда нищо друго, освѣтъ тютюня. Всѣкака почва и климата не сж пригодни за никаква друга култура, освѣтъ пакъ за тютюня. Изчезне ли по една или друга причина тютюневата култура, изчезва изцѣло и благополучието на населението. А че ще изчезне тая култура обществото стѣзнава, то заключаватъ пакъ отъ мѣрцитъ и изключителнитъ условия, въ които се поставятъ отъ държавата и отъ органиитъ ѣ търговцитъ, а особено производителитъ. Последнитъ сж въ грамадно съ болшинство турци, които се задѣржатъ отъ изселване съ примамката, че ще изгубятъ не само сигурнитъ си поминѣтъ, но и богато награждаванѣ си трудъ отъ обработката на тютюня. За тѣхъ е цѣно и любимо най-напрѣдъ това занаятие, то ги привѣрва къмъ земата, която е пригодна на културата; за тѣхъ е скитлъ климата, който благоприятствува производството. Прѣстане ли занаятието имъ да ги възнаграждава задоволително, тѣ ще се простратъ съ земата, която ги привѣла и задѣржа. А издрѣжливостъ на турцитъ въ тютюнопроизводството е безпримѣрна и неподражаема. Това занаятие не е нито за българския темпераментъ, нито за българската издрѣжливостъ.

Питахме единъ тютюнопроизводитѣлъ отъ Иката: колко врѣме му трѣбва за произвеждането у уредѣнето на тютюня, който той обработва? Отговорни ни: „тодинама има 12 мѣсеца, но на насъ тютюноджитъ ни трѣбватъ 13 мѣсеца да свѣршимъ войчко, което трѣбва, за да изкараме добръ скитлъ тютюня“. Толкова е голѣмъ трудъ, толкова жѣлѣзно търпѣние е нужно, значи, тютюнопроизводитѣли да занесе производството си на продажба и да се възнагради. Подадѣтъ на българина ли е таквъ трудъ и таква търпѣния. Освѣтъ тоя, изкутиването на тютюня, неговото умѣло произвеждане не е работа на всѣки работникъ. Това е дѣло, което трѣбва да се дълго изучава, да се будно наблюдава и да се изучи подъ ръката на дългогодишнитъ опыти. Възможно е полизъ 50 или най-малко 20 години и тия, които ще наследятъ турцитъ на „Иката“ и по другитъ мѣста да научатъ съ изпитване тоя занаятъ; но тѣмо поради тоя трѣбва да се направѣтъ държавнически български гени за да не се опрѣности ксантийското население и да чака тоя половинвѣковенъ периодъ за да се учатъ и доучатъ замѣстителитъ на сегашнитъ турци производитѣли и напѣво да да се повдига икономически населението.

Българскитъ държавни ржководители и българското законодателство, ако нещатъ да замѣстуватъ и да прилагатъ онова, което прави настоящѣ Гърция да запази тютюневото си производство и да тури кракъ на нашето производство и търговията ни съ тютюня, тѣ иматъ отъ гдѣ другѣтъ да замѣстуватъ: отъ миналото на турската режия и отъ направеното въ Америка, която не се е нито поорамила, нито шокирала като е взела примѣръ пакъ отъ Турция и имено отъ Ксанти за да даде тоя високъ замахъ, тоя немѣрнѣно високъ подѣмъ на тютюневото си производство, какъто нѣма въ цѣлъ свѣтъ, но до вчера пакъ търсеше и купуваше ксантийски тютюня, защото пакъ неговото кач-

ство, зависящо отъ почвата на „Иката“ го нѣма въ цѣлъ свѣтъ. Това е и патриотично и полезно. Нека го направимъ държавата. А тѣ нека ни правятъ и крайно необходимото обѣщане по закона за да вълѣжатъ въ ролята си малкитъ търговци днесъ така безжалостно отстранени отъ работа. Нека на 5 души таква търговци, въ края на краищата, се постави единъ контролоръ. Така тѣмъ ще бѣде леко и лесно да работятъ. И тѣ ще допринесатъ за завардането на производството.

Ще продължимъ.

КОНГРЕСЪТЪ

НА КООПЕРАТИВНАТА БАНКА.

София 24 май 1915 г.

Днесъ, 10 часа прѣдъ обѣдъ, въ салона на „Славянска Бесѣда“ се откри III-ия редовенъ конгресъ на кооперативнитъ сдружавания, члѣсѣти съ кѣтъ Българската Централна Кооперативна Банка. Откриването на конгреса се прѣдѣстинува отъ водосвѣтъ, извѣршитъ отъ помощника на софийския митрополитъ, епископъ Варлаамъ въ стѣснѣние съ нѣколко души свещеници.

Конгресътъ бѣ откритъ съ рѣчь отъ главния секретаръ на министерството на финанситъ, г. Пиперовъ, като делегатъ на Министра.

РЪЧБТА*)

на Министерския делегатъ

Г. да делегати, върховинитъ свѣтъ на централ. коопер. банка, за да подѣржа необходимата връзка между кооперативнитъ сдружавания и правителството, е поканилъ г. Министра на финанситъ да открие заседанията на конгреса. Г. Министрътъ жѣлаше много да открие лично третия конгресъ на кооперативитъ, члѣсѣти съ кѣтъ централната коопер. банка, но важна работа му попрѣчи на тоя. Втора той ме натовари да го замѣствамъ.

Както конгреса на кооперативнитъ сдружавания члѣсѣти съ кѣтъ слова, който става прѣдъ нѣколко седмици, тѣй и днешния конгресъ прѣтеглятъ вниманието на всѣки ни, които стоимъ на страна отъ кооперативното движение у насъ. Прѣвъ последнитъ десетъ години икономическитъ условия въ България бързо се изменяваха. Земледѣлческата и еснафска България никѣга по-рано, при нѣмаване на днешнитъ бързи стоѣния, не е търпѣла такава лишения, поради голѣмата скитлата, каквито търпи днесъ. Свободата на търговията, прѣмѣхването на привилегитъ, направено отдавна отъ великата фрѣнска революция, не може вече днесъ напълно да подѣржа необходимото равновѣсие въ разпрѣдѣленето на икономическитъ облиги. Въ нашата бѣдна и на примитивно още стѣпанство страна изникнаха силни слѣзи на посрѣдницитъ. Първа жертва на тѣхния сговоръ е държавата; втора жертва сж консуматоритъ въ градовѣтъ и селата. Поголеветъ г-да на това що стана около насъ. Производитѣли, който държи икономическитъ блага, не създава цѣната. Създава я посрѣдника, прѣкупача и стѣдава я по начинъ изгоденъ само за него. При най-големи неурожайни никѣга въ България градското население и планинското село, което купува зърнени храни, не познава тия високи цѣни, които се създадоха веднага слѣдъ като бѣха закупени частъ отъ хранитъ на обикновена дори ниска цѣна. Прѣвъ септемъ, и октомври мин. година цѣната на зърненитъ храни бѣ нормална; прѣвъ декември, слѣдъ два мѣсеца, цѣната на брашно и хлѣба бѣха покачени вече съ 50%. Земедѣлческото население, производитѣли, не използва тая цѣна, защото всѣки нуждающъ се бѣха продали изшѣнитъ си количества. Това покачване на цѣнитъ, създадено отъ посрѣдницитъ, се посѣдѣва съ едно немѣрнѣно покачване цѣнитъ на други продукти и погрѣбъ отъ първа необходимостъ. Памучната прѣжда, обущарскитъ стоки станаватъ изнедажъ немѣрнѣно скѣпи. А въ страната имаме складове и голѣмъ стокъ отъ тия стоки купени въ нормално врѣме и внесени съ обикновени цѣни.

Не голѣмата война, нередовнитъ и неспирни стоѣния, които докараха

*) Давамъ напѣво рѣчьта на г. Пиперова, главенъ секретаръ на Министерството на финанситъ, прѣдставяваща интересъ между другото и като мѣрѣвъ на стѣпанството и скѣпаната на управяващитъ еснафски кругове върху причинитъ на скѣпаната у насъ.

Ще излъже

отъ печатъ коментаръ върху закона за нотариуситѣ отъ Х. Вилчановъ, адвокатъ въ гр. Поморджина.

ТЕКСТИЛНА ФАБРИКА НА Г. Стефановъ и Синове ВЪ СЛИВЕНЪ.

Произвежда разни сукча, шаеци и модерни платове — шрайгарчи и кангарчи, рисове, трика и др. четворни десени за мѣстния пазаръ.

„БЪЛГАРИЯ“ — БЪЛГАРСКО ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО.

Основано прѣвъ 1891 г. въ гр. РУСЕ.

„БЪЛГАРИЯ“ застрахова и прѣзастрахова: протѣвъ пожаръ и нещастни случаи. Всѣкакъвъ транспортъ по сухо и по вода човѣшкия животъ, зестри, капиталы, пенсии. По най-модерни, нововъведени и изисковни комбинации.

УСЛОВИЯ НАЙ-ЛИБЕРАЛНИ, ПРЕМИИ НАЙ-ИЗНОСНИ. Застраховкитѣ за животъ при „БЪЛГАРИЯ“ не плащатъ никакъва добавъчна премия за риска за война. Полицата на „БЪЛГАРИЯ“ по застраховка за животъ е неоспорима отъ деия на издаванетоъ ѝ и съдържа най-ясни и точно опредѣлени условия.

„БЪЛГАРИЯ“ изпълнява своитѣ задължения съ най-голяма точностъ и изплаща най-бързо загубитѣ. „БЪЛГАРИЯ“ е най-старото и най-содѣлното първо българско застрахователно дружество въ царството, което се ползува съ всеобща извѣстностъ. „БЪЛГАРИЯ“ има годишни постѣпления отъ премии по всички видове застрахования въ св. 26,000,000.

ГАРАНЦИЯ НА ДРУЖЕСТВОТО:

капиталъ, резерви и други повече отъ въ св. 24,000,000.

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ ВЪ РУСЕ

Прѣдставителство въ София.

Агенции по всички градове и селски центрове на царството, въ Македония и охридско.

Гласенъ Директоръ на дружеството: Г. ТОДОРОВЪ.

Проспекти и подрѣбни свѣдѣния се даватъ даромъ отъ: Главната Дирекция, прѣдставителствата и всички агенти и патующии инспектори-квиратори на Дружеството.

ПЕТКО Г. ДРЪНОВСКИ — РУСЕ —

Складъ отъ жѣлѣзъ и жѣлѣзни стоки.

ЦИМЕНТЪ БЪЛГАРСКИ „ЛЕВЪ“.

Всѣкакъвъ видъ машинни инструменти за жѣлѣзари, дърводѣлци и каменари.

Технически материали и потрѣби за парни машини, металъ за лагери, азбестъ, гума и гумени маркучи.

ПОМПИ ЗА ВОДА.

Разни бои, лакове, безиръ и пр. и пр.

Телефонъ № 201.

ЯНКО ЯН. ТАНКОВЪ & С-ие,

КОЛОНИАЛНИ, ЖЕЛѢЗАРСКИ И БОЯДЖИЙСКИ СТОКИ НА ЕДРО,

— РУСЕ —

Телегр. адресъ: Танковъ, Русе.

Телефонъ № 323.

КОЛОНИАЛЪ: калай, нишадъръ, сапунъ, сардели, руски карамели, бонбони, бисквити, вѣжа, вѣрни, каналъ, кафе, чай, захаръ, мая за сирене, оризъ, свѣщи, сини камѣтъ, рафия, сода за пране, за сапунъ и за хлѣбъ, дървено и сѣночупило и сусамово масло, фасъжии, кофи, оцетъ, лимонова солъ, маслини, пиперъ, леблебии, стафиди и пр.

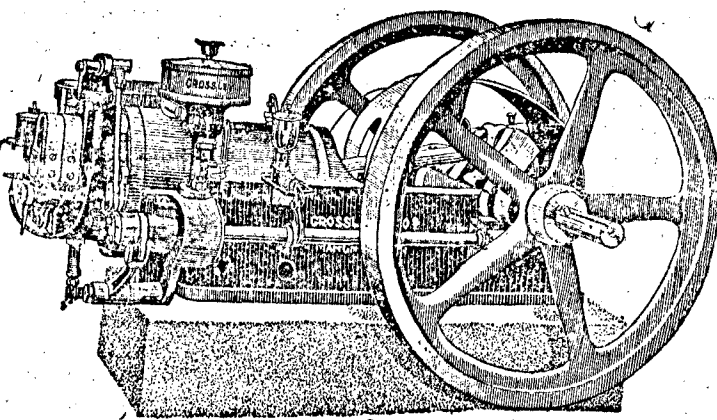
ЖЕЛѢЗАРСКИ СТОКИ: брави, панти, гвоздени, каяри, ерендета, коси, кофари, мотки, лизгари, вили, макарни чугунени, мутори, пили, сѣрпове, бодлива телъ, синджири, триони, бичкини, сита за вѣялки, цинк. мръжа, чукове, врати, табии за соби, наковалини, ламарина и пр.

БОЯДЖИЙСКИ СТОКИ: Безиръ, цинкавскъ, охри, бои за безиръ, памукъ и вълна, четки, лакове, минимумъ, туткалъ и пр.

СТОКИ първокачествени, задоволяващи всички вкусове, ЦѢНИ умѣрени, послѣдни, не търпящи никаква конкуренция, ИЗПЪЛНЕНИЕ поръжкитѣ точно, бързо и акуратно.

Най-новѣ типъ английски Крослеови

МОТОРИ: газожени, бензинови, газови, нафтови и полудизелъ отъ разни величини.

Продажба и на срочни изплащания. Постояненъ складъ за бърза доставка.

Доставятъ се също: Англ. ДАРАЦИ, Англ. Соодо-Лимонадови машини, машини, дърводѣлски, коларски и жѣлѣзарски машини, машини за тухли и цигли, помпи сентрофугални и цилиндрови, мелнични инсталации, машини за произвеждане на масла, земледѣлчески машини и ордия и всѣкакви други индустриални машини.

Дочо Банковъ — София

ул. „Вазовъ“ № 3.

едно внезапно закѣсване на най-необходимитѣ прѣдмети за храна и обѣзко; голѣмата война направи само поосрѣднати по смѣла, защото тѣ видѣха, че и производителъ и консуматоръ въ тѣя тежки и мѣжни врѣмена оставатъ дезорганизираны, незащитени въ своитѣ интереси. И въ нормално врѣме, когато една голѣма война не разтърсва свѣта както днесъ, свободната търговия и конкуренцията не могатъ напълно да поддръжатъ необходимото равновѣсие въ разпрѣдѣлението на икономическитѣ блага. Новитѣ икономически условия изискватъ да доде въ помощъ на свободата, на търговията, на конкуренцията една нова институция, здрава и могъща, която да запази и производителъ и консуматори отъ експлоатация. Тази нова институция се е появила отдавна и днешния конгресъ е залогъ на нейното хубаво бъдеще.

Господа делегати, кооперативното движение въ България е още много слабо. Първото му появяние се заваща, както и търговията да бѣде, съ скромни задачи. То цѣлеше да изтрѣне възъжитѣ на лихваритѣ нашето селско население. Отъ отчетитѣ на кооперациитѣ виждаме, че въ това отношение е направено нѣщо, но че има много още да се работи. Но за дачитѣ, голѣматѣ задачи на кооперацията не се заващатъ и изчерпватъ съ прѣдизвикъ и кредитна операция. Кооперацията трѣбва да тура въ контактъ производителъ и консуматори, да поддръжа свободата на търговията и направи невъзможно посѣкчичането на живота отъ спекулацията на силни поосрѣднически слюзи, които съ по-опасни за свободата на търговията отъ всички привилегии въ миналото. Но за тѣя голѣми задачи съ-потрѣбъ на много дѣятелъ и голѣмъ съговоръ помежду имъ. На насъ, г. д. а. които стоимъ на страна и слѣдватъ кооперативното движение у насъ, ни се струва че нѣкаква криза, нѣкакви вътрѣшни раздори развалятъ вътрѣшния организъмъ на кооперативнитѣ дѣятели. Азъ мисля че единъ институтъ съ таквава важни обществени задължения, съ таквава голѣма бъдеще не трѣбва да се опира развитието му на отъ амбиции, нито отъ други разнѣ гласии. Полюето е тѣй широко, задачѣтъ сѣ тѣй голѣми, че има мѣсто за всички, безъ огледъ на тѣхното обществено положение.

Азъ се надѣвамъ, че делегатитѣ на третия конгресъ, които се открива днесъ, ще останатъ за винаги ревностни апостоли на идеята, че кооперативнитѣ сдружения въ близко и далечно бъдеще ще ускорятъ свободата на търговията и ще отстранятъ всички монополии, които въ минало врѣме сѣ били създавани и крѣпени отъ държавата, а днесъ се създаватъ отъ силни слюзи на поосрѣдници и могъщи индустриалци. Въ говоритѣ и разбиране на дѣятелитѣ кооперативното дѣло ще израсне и увеличи всеобщото благосостояние въ страната.

Като привѣтствувамъ делегатитѣ съ добър допай, обявявамъ третия конгресъ за откритъ. (Ржкоплѣсвания)

Слѣдъ рѣчѣта на г. в. Пилерова, конгресътъ бѣ поздравенъ отъ г. Ст. Ивановъ, началникъ на земледѣлското отдѣление — отъ страна на министъра на земледѣлието, отъ д-ръ Тончевъ — отъ страна на популярнитѣ банки и отъ страна на земледѣлческата банка. Прѣстѣжи се къмъ изборъ на бюро, което да ражовода засѣданията на конгреса. Прѣдседателъ по право е прѣдседателя на върховния свѣтъ на банката г. Хр. Чакаловъ, управителъ на нар. банка, а за подпрѣдседатели бѣха изборени г. конгреса д-ръ Тончевъ и М. Вачковъ; секретари: Ан. Радевъ и Гр. Любичевъ, отъ страна на селскитѣ сдружувания, Бочевъ и Дръжковъ отъ страна градскитѣ сдружувания.

Отчетитѣ на банката

Прѣстѣжи се къмъ докладване отчета за дѣятелността на банката. Първъ изгледъта година банката е имала за клиентѣ 678акредитни кооперации, 25 производствени и 12 потрѣбнитѣ. Птишената сж 3541,072 лева заемъ на кооперации. Общата сума на кредитнитѣ оразации прѣвъ въ еката година е била 31 926,390 лв. Положението на отдѣла застраховки посвѣтъ е слѣднѣто: 35,313 лица сж застраховали полскитѣ си имоти на обща сума 37,101,420 лева. Платени сж обезщетения 1,623,960 лв. за причинени загуби на застраховани отъ градскитѣ имоти. Положението на фогда за застраховка на едрия рогатъ добитѣкъ е слѣднѣто: образувани сж 34 сдружения съ 629 членове; застрахованъ е 2332 глави добитѣкъ на сума 385 167 лв. Обещетения сж 54 ступави на сума 6,639 лв. (Засѣданieto се вѣща.) (Слѣдва.)

ЗЕМЛЕДѢЛЦИТЪ И ЗАКОНА

за обществената прѣдвидливостъ.

Земледѣлската парламентарна група въ изврѣдното си заседание състояло сѣ на 25 т. м. въ София като се занима съ прилагането на закона за обществената прѣдвидливостъ и като взема прѣдъ видъ:

1. Че тѣй, както се прилага по настоящемъ закона не се заващатъ равномѣрно всички притежатели на храни и по тѣя начинъ се осигурява твърдъ чувствително българския производителъ;
2. Че опредѣлението отъ една страна ниски цѣни на продуктитѣ, които селското стопанство продава и оставяне отъ друга свободна да се повишаватъ до неуважни размири цѣнитѣ на оръзѣя, които то употребява, влече сѣбъ себе си неизбѣжно загуба за него;
3. Че закупениитѣ отъ комитетитѣ храни не се одѣватъ справедливо и не се изплащатъ своевременно отъ надежнитѣ кредитни учреждения;
4. Че споредъ нѣкой свѣдѣния имало е членове, както отъ централния, тѣй и отъ мѣстнитѣ комитети, които своеволнично и вършили дѣния, наклазума отъ законитѣ;
5. Че възбраната износа и на кукуруза, който се намира въ прѣдоставно количество въ страната, убива и безъ туй зашеметително ни отъ свѣтовната война народно стопанство;
6. Че на много мѣста брашното и хлѣба съдържатъ примѣси врѣдни за човѣшкото здраве, послѣствие на което има вече смъртни случаи на отравяне;

Иска:

1. Слѣдъ като комитетъ се е снабдилъ съ нужното количество кукурузъ, да се прѣмаче одѣлѣната цѣна, да се позволи свободно търгуване съ него и да се разреша веднага износа му;
2. Да се одѣлѣни и то не произволно, а възъ основа на чл. 3 отъ закона цѣната на всички артикули отъ първа необходимостъ;
3. Да се прилага закона равномѣрно къмъ всички притежатели на храни;
4. Изплащанията на закупениитѣ храни да ставатъ веднага отъ надежнитѣ банкови учреждения и то на самитѣ мѣстни пазари, като се отстранятъ изплащатѣ формалности;
5. Да се забрани даванетоъ привилегии и премии на разни закупници, мѣлници и други такива, като не законитѣ;
6. Да се обрне пай строго внимание отъ страна на всички комитетски вѣзосъ за доставянето на одѣлѣния тѣтъ брашно и хлѣбъ, като злоупотребителитѣ се наказватъ най-строго.

АПЕЛЪ

къмъ търговцитѣ на пашкули.

Пашкулното производство въ ново-придобития градъ Софю и околнѣта му е, което припада цѣна на тоя съ смѣна юлашка крѣтъ придобитъ кѣтъ. Отъ неодолимо пасаното въ врѣстникитѣ ни се знае, че и миналата негома слага се отъ цѣна на качеството на пашкулитѣ му, които не сж наеманати въ нѣкой другъ кѣтъ на свѣтъ; тѣхъ по добротѣността си цѣнятъ на въсѣдѣ въ европейскитѣ и американски центрове на копринопроизводството, нѣй сжко тѣ цѣнятъ обаче въ Франция и въ Италия. Въ софийскитѣ пашкули и французитѣ, и италианцитѣ тропитѣ, при нормални врѣмена, много пари. Но тази година и французитѣ и италианцитѣ сж въ войни. Французскитѣ и италианскитѣ търговци на пашкули неохотно и да се явятъ на софийското пашкулно тръжище да купуватъ съ потъ и крѣтъ извараната тази година стока. Тържището приближава да се открие къмъ половината на идущия юни мѣсецъ. Отъ здравословното состояние на бубитѣ и отъ методичното имъ хранене и отгледване, зависимо и отъ плътната пригодност на врѣмето въ периодитѣ на спането имъ, пашкулитѣ обѣщаватъ да бѣдатъ и въ голѣмо азобиле, и ехтъ по качество. Това сж подушили разни спекуланти, които като силуети се явяватъ въ Софю да вѣдѣватъ беззабѣжностъ на произволитѣ, относително продаванетоъ имъ и подготвятъ почва да ги купятъ тѣ на мъртви цѣни, а слѣдъ това да ги изнесатъ въ европейскитѣ тръжища, тѣ да изпечалатъ двойно и тройно, а производителитѣ да не използуватъ нито труда си. Тѣ добъръ знаятъ, че при голѣмата пашкулна неурожайностъ въ Европа, най-много въ Франция и Италия, суфлу-искатѣ

пашкули ще се продаватъ тамъ ще ги ползватъ — ще струватъ, безпословно цѣни и подмамватъ недобрѣстѣстно произволитѣтѣ, които при липса на организираностъ въ тръжището, не могатъ да се одѣватъ съ информации, относително цѣнитѣ въ Европа.

Като имаме прѣдвидъ новото неорганизирано положение на суфлу-искотъ пашкулно тръжище и забла-та, въ която се поставятъ производителитѣ на пашкули отъ недобрѣстѣстно спекуланти, ние правимъ пай горѣтъ позивъ къмъ добритѣ и честнитѣ пашкулотърговци въ царството да се отзоватъ на тръжището; тѣ ще спазватъ трудолюбивитѣ пашкулотърговци отъ една страна, които имъ се тѣми отъ аномални спекуланти и ще запазватъ ременото и стабилитета на тръжището. Направеното отъ добритѣ български търговци ще бѣде актъ на високо патриотизмъ; това ще бѣде голѣмо настрѣжение на производителитѣ и същевременно неопѣнима полза за цѣлата страна.

Ние призоваваме отъ дѣлото на душата си истинскитѣ български капиталистѣ-търговци заслужено да употребятъ капиталитѣ си, но и още по заслужено да дадатъ своето цѣнно настрѣжение на едно сжко отечествено производство, което доши или прѣмачи, за нищо немалеящи, търговци съ единъ замахъ цѣлятъ да разрушатъ.

Хроника.

Комитетъ и търговцитѣ.

Въ едно отъ най-близкитѣ си засѣдания комитетъ за обществената прѣдвидливостъ ще се занимае съ въпросъ да се позволи на търговцитѣ, при извѣстни условия, да закупватъ всички видове вътрѣшни храни за смѣтка на комитетъ.

Нормиране цѣнитѣ на съестнитѣ продукти.

Въ засѣданието си на 25 т. м., комитетъ за обществената прѣдвидливостъ е изслушалъ доклада на натоварената отъ него комисия съ произвадането на причинитѣ за неоскъпяването на съестнитѣ продукти, както и на другитѣ прѣдметѣ отъ първа необходимостъ. Възъ основа на тѣя проучвания, комитетъ ще нормира цѣнитѣ на прѣдметитѣ отъ първа необходимостъ.

Продоволствието въ новитѣ земи.

Нигдѣ въ новитѣ земи нѣма по тѣла установенъ отъ комитетъ за прѣдвидливостъ хлѣбъ. По злокачествено тѣтъ надминава всѣки укоръ. Но най-лошото е, че навсѣждѣ владѣе страха, че при една евентуалностъ тамъ ще останатъ безъ. Всѣкакъвъ хлѣбъ и отъ гладъ ще умре населението. Прѣвзосъ отъ стара България е съвѣтъ мѣчентъ, та и сега страдатъ отъ липса на хлѣбъ. Ето мѣстото, гдѣто се налага всѣка прѣдвидливостъ. Желателно е комитетъ да зачисти пращането на брашна и да обезпечи наврѣменото имъ доставяне и складирание въ голѣми количества, ако наскѣпнатъ моментъ дѣши, населението да не се липши отъ продоволствуваче съ хлѣбъ.

Закупване на царевичата.

Въ послѣдното си засѣдание комитетъ за обществената прѣдвидливостъ е рѣшилъ да се позволи на търговцитѣ — житари да закупватъ за смѣтка на комитетъ царевича, на цѣна подъ одѣлѣния отъ комитетъ максимумъ.

Дипломатическитѣ багажи.

Съ окрѣпна телеграма до министъръ на Министерството на финанситѣ рѣзпорѣда да се прѣдлежатъ багажитѣ на дипломатитѣ прѣдставни за прѣвзосъ въ фурунитѣ. Плѣтнитѣ дипломатически чанти, обаче, нѣма да се прѣдлежатъ.

Приятелството ни съ Турция.

Велико, което видѣхме съ очитѣ си и чухме съ ушитѣ си непосредствено отъ пострѣлѣнитѣ и страдащитѣ въ турска територия между Чермонтъ и Манѣра, отъ край до край е пичино надругаване надъ всѣко свято за българина, е не само съсѣдствена некоректностъ, но е голѣмъ политически скандалъ, е въ плътна си смѣстъ casus belli, е безпечеромна провазация къмъ българската нация — е, просто на просто, извикване на послѣдната отъ турска страна съ оръжие да зацѣти честта и интереситѣ си. Слѣдъ като въ редницъ мѣсци паредъ тарашуваха по газухитѣ, панталонитѣ и по пай-нѣжнитѣ мѣста на българскитѣ жени да търсятъ опасни за турската държавна документъ и злато; слѣдъ като си позволиха да каратъ всички платници български отъ Сиванѣтъ до Манѣра като арестанти и като безпеченъ и безпеченъ добитѣкъ; слѣдъ като умѣтравяваха даже българ, граждани въ тѣя прѣдѣли на турската територия — случая съ бесѣдно изгубения между Кудели-Бургасъ и Димотика бургаски, а напоследѣтъ ледеагачка адвокатъ Ст. Шивачевъ не е единственъ — турцитѣ си позволиха да правятъ и най-необозованото отъ международното право: да грабятъ българския имотъ. Първото, т. е. обискитѣ, арестанството и погубването хора, правили за вътрѣшната си безопасностъ, грабительство

на българския имотъ съ стотици-вагона, правили отъ вътрѣшни нужди. И само съ диниятъ въ произволъ, само съ прѣтѣжлениа противни на морала, противни на международното право, противни и на царградската прѣтѣжъ за ползуване отъ турскитѣ жѣлѣзници, турцитѣ искатъ да ни винушатъ и наложатъ добро съсѣдство, мирно съсѣдство — гдѣтъ се е чувало и виждало подобно нѣщо, коя само уважавача се нация е могла да понася съ трѣбни и хладокръвие подобно варварско и грабителско съсѣдство. Caveant consules!

Колетитѣ прѣвъ Ромжия.

Дирекцията на пошитѣ и телеграфитѣ съобщава, че съгласно разпорѣждането на ромжиянскитѣ ветеринарни власти, всички колети съдържачи вѣлна и други животински продукти, прѣдизначени за Ромжия или пѣтъ изпращани за други държави прѣвъ Ромжия, трѣбватъ да бѣдатъ прѣдизначени отъ ветеринарни свѣдѣтелства.

Комисионно-експедиторска и прѣдставителска кантора въ Деде-Агачъ.

Приятѣно ни е да съобщимъ, че г. Н. С. Давовъ, синъ на симпатичния нашъ личенъ прѣдѣлъ г. С. Ж. Давовъ отъ Софя и членъ отъ фирмата на послѣдния, отъ началото на текущата година се е установилъ въ Деде-Агачъ и е открилъ самостоятелнакомисионно-експедиторска и прѣдставителска кантора. Г-нъ Н. С. Давовъ е високоинтелигентенъ, свѣршитъ е висше търговско училище и владѣе пѣколко модерни европейски езици. Младъ, прѣдиздачливъ, енергиченъ и крайно услужливъ, той е успѣлъ да се върекомандува прѣвъ най-добритѣ търговци съ акуратностъ и честностъ въ работата като комисионеръ-експедиторъ и като прѣдставителъ на много добри европейски кѣщи, прѣдъ които се ползува съ безгранично довѣрие. Намъ е особено драго да виждаме поплѣването на комисионно-експедиторска и прѣдставителска кантингентъ въ Деде-Агачъ отъ такива млада и добръ подготвени за умѣла и полезна дѣйностъ сили и съ удоволствие добропожелаваме на г. Н. С. Давова.

За питейнопродавцитѣ.

Съ окрѣпна телеграма до акцизнитѣ началници М. вото на финанситѣ имъ прѣдписана да прѣдупрѣдятъ питейнопродавцитѣ въ района си, че на ония отъ тѣхъ, които не прѣдставятъ при снабдяването си съ натеятъ за правотъргуване прѣвъ 11 то полугодъ на т. г. удостовѣрения отъ нѣдежната община, че занеденята имъ сж послани съ дѣски, цѣментъ или полизъ, нѣма да се издаватъ патентни и занеденята имъ ще се закриватъ.

Забраненъ износъ.

По рѣшене на Манѣстерския свѣтъ, забраненъ е износа на пистолети, револвери и патронитѣ имъ и всѣкакъвъ видъ военни пушки съ патронитѣ имъ, както и телефонни апарати съ принадлежноститѣ имъ.

Български параходъ въ Егосъ.

с/с „Янтра“ наскоро станалъ притежание на софийската индустриална фирма Д. Бероуъ & Хореникъ и плавилъ още подъ италианско знаме, тѣ дни пристигна въ Деде-Агачкото пристанище натоваренъ съ илатация — доставка на военото министерство, съ които сж апажирани сѣщата фирма и фирмата Ив. х. Бероуъ отъ Габрово. с/с „Янтра“ за сега е единственъ български параходъ, който ще може, съ по далечно или по близко, а пай сече съ каботажно-плаване, да услужва българската морска търговия; а самитѣ му притежатели като д-рстачи на военото министерство ще има да го ползуватъ най-добъръ за себе си.

Поземеленъ налогъ въ новитѣ земи.

Специалната комисия по развѣтването на поземелния данѣкъ за периода 1914—1918 год. го е развѣтнала по околи, както слѣдва:

	Общъ вътрѣшенъ доходъ и горѣ	Общъ вътрѣшенъ доходъ и горѣ	Общъ вътрѣшенъ доходъ и горѣ
Василковъ	28480	5883	28089
Гюмюрджия	1058100	65170	42956
Г. Джумайскъ	290620	17022	41795
Дювентъ	86020	—	22040
Даръ-дерека	56240	(в ар. левъ) 1	11839
Деде-агачъ	502480	23105	18176
Егри-дерека	52520	85	3010
Караджаликъ	154520	1160	8698
Косатъ-дерека	186180	2085	6034
Кушу-каларъ	190170	3959	4317
Малино-Търнъ	82520	—	23072
Меланишка	202170	50662	22712
Мехоминска	183760	23	18336
Паврокопска	285260	33674	77487
Орта-койлъ	205020	17641	21648
П. трѣчка	187740	8973	10125
Паша-малъ	83450	1834	19217
Струмишка	316672	27693	4932
Сулейманска	242030	18980	8607
Сиванска	194900	22511	10947
Всѣшко	4269062	300000	400000

„Н. Б.“